

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 380.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e108994/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Rørte. 1836 § 3 anordnede saaledes, at den Paagældende afsonde den som laante Pænt med samlet Pengesæt i 4 Dage for hver Dags Pengesæt paa Bænk og Bred, og jeg forbeholder mig ogsaa i denne Henseende at stille et Amendement.

Stofteff: Den Bemærkning, jeg har at gøre, angaar § 24. Saadant mig bedst, henfører Oppasferjenten hos Officere til den Tjenste, der kan forføres af det udførte Mandskab. Naar Værnspligten gøres almindelig, saa foreskriver det mig imidlertid, at det vil være upassende, at Sigtet kan forføres af det udførte Mandskab, og jeg forbeholder mig derfor at stille et Amendement i saa Henseende, der skal gaae ud paa en Forantning heri, saaledes at det saakaldte blev en frivillig Sag mellem Officere og Oppasferen, om denne virkelig skulde forerette denne Tjenste, eller ikke.

Lüttichau: I Anledning af den sidste Dtring skal jeg bemærke, at jeg ikke troer, at Reglen for Plebiscit bliver tvungen til at være Oppasfer. Der findes altid dem, der have lyst til at være det, og til nogen Tvang i saa Henseende finder jeg ikke. Jeg har en anden Bemærkning at gøre, nemlig, at det er bedst, at den, der vælter anden Gang fra Besiddelse, skal bevirke i stadig Garantiens tjeneste i 4 Aar. Saalænge der imidlertid findes Corps'er i Armeen, ved hvilke den Værnspligtige er forpligtet til at tjene i 4 Aar, uden at have forført sig, foreskriver det mig, at dette vilde være en egen Straf at anvende, og jeg vilde derfor tillade mig at foreskive mig, om ikke det Spørgsmaal har været under Overveelse af Udvalget, om det ikke skulde være passende, at der blev bestemt en Pænt ioverfor disse 4 Aars stadig Garantiens tjeneste, hvilken Bestemmelse da kunde sættes bort; thi det maas dog sandsynlig være passende for Højherren, at andre Værnspligtige blev straffede med den Tjenste, der for dem er en Pligt.

Barfod: Med Hensyn til en Dtring af den arvede Rigtighedsmand for Hersens (Næst) skal jeg blot tillade mig at sige, at jeg vilde finde det meget ønskeligt, holdt der for Fremtiden ikke blev Tale om hiesre Stænder; blandt disse saadanne Mand er der ikke nogen Standsforstet.

Algreen-Helsing: Jeg har en Bemærkning at fremsette angaaende den sidste Bestemmelse i § 24, at det udførte Mandskab i Rigtighedsmand udføre den Tjenste, som paalægges det i Stænds Tjenste. Jeg vilde ikke have taget Dret i denne Anledning, dersom der ikke under den tidligere Tidens var fremkommet Dtringer, navnlig fra den 2de kongerolige Rigtighedsmand (Tjehning), der dertil gaae mig Anledning. Da jeg nemlig forholdsvis mig et Amendement om, at der ikke af Regeringsråden for Fremtiden maatte ske nogen Undtagelse eller Tilpænsning fra Tjenstestigningen, bemærkede det arvede Mand, at dette neppe vilde være hensigtsmæssigt, da Reglen deraf kunde blive, at Armeen vilde have Værnspligt ved at finde Anstøder, som den kunde anvende i forment Fald til eet eller andet Hærs, og han tilføiede, at man i sidste Krig havde maattet anvende en Amtsfuldmægtig, og at man dertil tog en Soldat, og dersom Soldaten ikke havde været tilgængelig til at overtage dette Gæms, havde man ingen Amtsfuldmægtig fundet. Jeg laaferer nu ikke, hvorledes dette har kommet være Tilfældet, eller hvorledes man har fundet paalægge en Soldat at udføre en Amtsfuldmægtigs Forretninger, ligesom jeg heller ikke indsigelig har Raadstet deraf ved alle Tare har været nødvendigt, navnlig i Besættelse af noget Sædant under en Occupationsperiode have været uundgåeligt og det sidste fra Hensigten, er det dog ganske klart, at man ikke ellers kan anvende det udførte Mandskab til Andet end til den til Krigen behørende Tjenste. Good jeg har bedes heder det betænkelige hermed, det er, at man under disse Forst kan komme til at forstaae det udførte Mandskab for at gøre militær Tjenste og i forkommande Rigtighedsmand bruge samme til ganske udføre Rigtighedsmands herende Forretninger. Det er mig nemlig ikke retteligt, hvorledes man i saadanne Krig vil kunne anvende en Rangs Omstændighed i Stænds Tjenste, som til den Tid endnu ikke vilde have udført deres Værnspligt, det man maas dog de Medbedersker, hvortil de høre. Dersom man da, under Form af at paalægge dem andenlægs Tjenste, kan fristage dem for den egentlige

Rigtighedsmand, hvortil de i Almindelighed vilde være meget villige, saa kunde man saaledes komme til at udføre Beskæftigelse i almindelig offentlig Tjenst, saafrem til Departementschefer, Controllchefer, Rudsmaagige, Copister under de forskellige Ministerier, hvortil jeg anser for et Brud paa den hele Anordning om almindelig Værnspligtig Udførelse. Saadant er i ethvert Fald vist, at man ikke kan paalægge dem, som udfører Mandskab, Forretninger af denne Art. Jeg troer derfor, at Bestemelsen, saaledes som den er udført i Anordningen, i ethvert Fald maas have en anden Redaction, en nærmere Begrænsning. Kan den derfor ikke ganske udgaae, som min arvede Nabo (Cliff) har foreslaaet, ved en Modification i første Medlem, vil jeg foreslaa, at den udføres saaledes, at det kan er militær Tjenste, som kan paalægges de Udførere.

Tjehning: Det er derom antaget, at det skulde være en frivillig Sag at være Officers-Oppasfer. Det er ogsaa bleven bestemt, og bestemt paa flere Steder, at det paaligger Officere selv at stille sig Oppasfer; men i Krigen opfører dette at have Gæstgæst. Jeg maas bide Dem lægge Mærke til, at en Oppasfer ikke blot skal udføre den personlige Dvovarting for Officeren, men han skal vogte hans Courter og modtage Breve og Meddelelser, naar Officeren er fraværende; han skal passe paa hans Bagage og sørge for, at han ikke doer af Sult. Man kan nemlig ikke paalægge Officere at udføre deres Forretninger og maaske udfatte dem for at falde, fordi der maaske ikke findes Oppasfer, som frivillig vilde paalægge sig denne Tjenste. Det er nu vistnok meget sjældent, at der ikke findes nogen, som frivillig vil paatage sig den. Der er gjerne nok, der vilde, men det har dog været Tilfældet, og under saadanne Omstændigheder er det umuligt for den militære Værnspligt at opgive Retten til at commandere Høst dertil; de commandere da dertil ikke for længer, men for en kort Tid og beste indbyrdes, saa at det er noget, der gaaer rundt i Compagniet som enhver anden Tjenste. Jeg troer, at en anden Bestemmelse vilde være ligesaa lidt hensigtsmæssig som nyttig, og den vil blive overtraadt i enhver Krig; thi hvor en Officer ikke kan erholde nogen Oppasfer, der frivillig vilde paatage sig det, maas man gøre det til en Commandofog af Paffe han en Oppasfer, og det er ingen uordelig Handling. Den arvede Rigtighedsmand for København 4de District (Algreen-Helsing) troer, at det er umuligt, at man i Krig kan blive nødt til at commandere en Soldat til at blive Amtsfuldmægtig; men fandt man en Soldat, der var juridisk Capabel, som var vel stillet dertil og ikke udlig til at paatage sig det, saa var det dog underligt, at man ikke skulde kunne sætte ham dertil, og naar han blev commanderet til at udføre denne Tjehning, maatte han gøre det, og gøre det godt, thi ellers blev han straffet. Man maas lægge Mærke til, at de militære Forhold ere af en saadan Natur, at man ikke blot kan blive nødsaget til at anvende Rudsmaagige, men endog Amtmænd. Naar en Provind bliver erobret, saa maas den militære Autoritet sørge for, at den civile Forvaltning overholdes, og man maas bemærke Militære dertil, naar man ikke har Mærke, og holdt de alle vilde, man maas bese dem dertil. Jeg troer ikke, at der er nogen Værnspligt derved; det er en ligesom Rudspligt, og det Tilfælde vil hyppigt indtræde, og det maas forbeholdes at ville indtræde. Naar den arvede Rigtighedsmand troer, at man ogsaa kunde blive fristet til at udføre Departementschefer, Controllchefer, Rudsmaagige, Cassellchefer og Copister, saa troer jeg, at det snarere er hensigtsmæssigt som en Spøg, end sagt for ramme Alvor. Der er vist ingen Nødvendighed i, at man udfører udføre og uden nogen Hensigt og da senere commandere Soldaten til den Gilling, hvortil han kan benytte, og ikke setager nogen, fordi han er Udsædmand. Man maas lægge Mærke til, at naar et lille Land som Danmark skal kunne forføre sig, saa maas det ske derved, at man søger i Samfundets forskellige Rækker alle de Skikkelser, som man kan benytte, og det er vistnok ingen bedre Hæft til at bemærke til Besættelsesmand i Hæsen end at søge de, der i Hæsen have taget efter en eller anden Gilling i Stænds Tjenste, og i det Plebiscit, Krigen udfører, maas han derfor ikke sig til Rigtighedsmand, thi da er den det Ulykkelige, og derfor maas Stændt ogsaa kunne finde Midler til at erstatte dem. Saaledes troer jeg, at Sagen bør betragtes, naar man vil see den fra dens alvorslige Side.